

"ВОДОВОД" А.Д., БАЊА ЛУКА

**Финансијски извјештаји
за годину која се завршава
31. децембра 2010. године и
Извјештај независног ревизора**

САДРЖАЈ

	Страна
Извјештај независног ревизора	1 - 2
Финансијски извјештаји:	
Извјештај о укупном резултату	3
Извјештај о финансијском положају	4
Извјештај о промјенама на капиталу	5
Извјештај о новчаним токовима	6
Напомене уз финансијске извјештаје	7 - 37

ИЗВЈЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Акционарима и Надзорном одбору предузећа "Водовод" а.д., Бања Лука

Обавили смо ревизију приложених финансијских извјештаја (страна 3 до 37) предузећа "Водовод" а.д., Бања Лука (у даљем тексту: "Предузеће"), који обухватају извјештај о финансијском положају на дан 31. децембра 2010. године, и одговарајући извјештај о укупном резултату, извјештај о промјенама на капиталу и извјештај о новчаним токовима за годину која се завршава на тај дан, као и преглед значајних рачуноводствених политика и напомене уз финансијске извјештаје.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Руководство је одговорно за састављање ових финансијских извјештаја у складу са рачуноводственим прописима Републике Српске, као и за оне интерне контроле које руководство одреди као неопходне у припреми финансијских извјештаја који не садрже погрешне информације од материјалног значаја, настале услед криминалне радње или грешке.

Одговорност ревизора

Наша одговорност је да изразимо мишљење о приложеним финансијским извјештајима на основу обављене ревизије. Ревизију смо обавили у складу са Међународним стандардима ревизије и Законом о рачуноводству и ревизији Републике Српске. Ови стандарди налажу усаглашеност са етичким принципима и да ревизију планирамо и обавимо на начин који омогућава да се, у разумној мјери, увјеримо да финансијски извјештаји не садрже погрешне информације од материјалног значаја.

Ревизија укључује спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и информацијама објелодањеним у финансијским извјештајима. Одабрани поступци су засновани на просуђивању ревизора, укључујући процјену ризика материјално значајних грешака садржаних у финансијским извјештајима, насталих услед криминалне радње или грешке. Приликом процјене ових ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за састављање и објективну презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања најбољих могућих ревизорских процедура, али не у циљу изражавања мишљења о ефикасности система интерних контрола правног лица. Ревизија, такође, укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика и вредновање значајних процјена које је извршило руководство, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и одговарајући и да обезбјеђују солидну основу за изражавање нашег мишљења са резервом.

Основе за мишљење са резервом

Као што је објелодањено у извјештају о укупном резултату за пословну 2010. годину, Предузеће је приходе и расходе из ранијег периода евидентирало у корист и на терет прихода и расхода по основу промјене рачуноводствених политика и исправке грешака из ранијих периода, у укупном нето износу од 182,445 Конвертибилних марака (укупни приходи – 188,854 Конвертибилне марке, укупни расходи – 6,409 Конвертибилних марака). Наведени рачуноводствени третман одступа од захтјева Међународног рачуноводственог стандарда (IAS) 8 - "Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке", по коме се исправке грешака из ранијег периода врше кориговањем упоредних износа за презентовани најранији период у коме су се грешке догодиле, односно кориговањем почетних стања средстава, обавеза и капитала за најранији презентовани период. Сагласно наведеном, Предузеће је више исказало наведене приходе и расходе текућег периода, односно више исказало текући нето резултат за пословну 2010. годину у износу од 182,445 Конвертибилних марака. Такође, Предузеће је мање исказало наведене приходе и расходе у 2009. години, као и нераспоређени добитак на дан 31. децембра 2009. године и нето добитак за пословну 2009. годину у износу од 182,445 Конвертибилних марака.

(наставља се)

ИЗВЈЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Акционарима и Надзорном одбору предузећа "Водовод" а.д., Бања Лука (наставак)

Основе за мишљење са резервом (наставак)

Као што је објелодањено у напомени 17 уз финансијске извјештаје, нематеријална улагања исказана на дан 31. децембра 2010. године у износу од 840,596 Конвертибилних марака укључују трајно право коришћења земљишта у износу од 705,712 Конвертибилних марака. Предузеће није вршило процјену вриједности наведеног трајног права коришћења земљишта, и вредновало га је по набавној вриједности и накнадно ревалоризованој вриједности примјеном званичних коефицијената ревалоризације на набавну вриједност и исправку вриједности од датума набавке, односно стављања у употребу, до 31. децембра 2000. године. Овакав рачуноводствени третман није у сагласности са IAS - 38 "Нематеријална улагања". Сагласно наведеном, нисмо се могли увјерити да је садашња вриједност трајног права коришћења земљишта на дан 31. децембра 2010 године реално исказана.

Као што је објелодањено у напомени 31 уз финансијске извјештаје, дугорочне обавезе исказане на дан 31. децембра 2010. године у износу од 5,509,000 Конвертибилних марака укључују обавезе према Министарству финансија Републике Српске у износу од 4,826,201 Конвертибилну марку по основу кредита добијеног од Свјетске банке (WB), односно Међународне асоцијације за развој (IDA). Уговор о кредиту са IDA-ом садржи одредбе према којима Предузеће мора да испуни одређене захтјеве, укључујући и одржавање једног финансијског показатеља (ковенанту), израчунатог на основу финансијских извјештаја Предузећа. Са стањем на дан 31. децембра 2010. године Предузеће није испуњавало прописани показатељ по наведеном уговору о кредиту. Руководство Предузећа сматра да ово неиспуњавање неће довести до предузимања било каквих акција од стране IDA-е које би могле негативно утицати на финансијски положај Предузећа, или захтијевати пријевремену отплату кредита. На основу расположивих информација, нисмо били у могућности да процијенимо евентуалне посљедице за Предузеће по основу неиспуњавања наведеног показатеља.

Мишљење са резервом

По нашем мишљењу, изузев за ефекте питања наведених у Основама за мишљење са резервом, финансијски извјештаји предузећа "Водовод" а.д., Бања Лука за годину која се завршава на дан 31. децембра 2010. године су припремљени, по свим материјално значајним питањима, у складу са рачуноводственим прописима важећим у Републици Српској.

Скретање пажње

Скрећемо пажњу на напомену 37 уз финансијске извјештаје у којој је објелодањено да је дана 4. јула 2006. године, усвојен Закон о утврђивању и преносу права располагања имовином на јединице локалне самоуправе ("Службени гласник РС", број 70/06, у даљем тексту: "Закон"), којим је дефинисано преузимање и предаја одређене имовине, на којој је титулар Република Српска, у посјед јединица локалне самоуправе. У складу са чланом 6. наведеног Закона, такву имовину чини и комунална инфраструктура, и то: водовод (објекти који служе за производњу и испоруку воде и водоводна мрежа до мјерног инструмента, укључујући и мјерни инструмент) и канализација (канализациона мрежа до заједничког прикључка), при чему овим непокретностима управља надлежни орган јединица локалне самоуправе. До датума издавања ових финансијских извјештаја, руководство Предузећа није обавјештено о провођењу било каквих активности од стране Града Бања Лука у смислу провођења одредаба овог Закона, нити је у могућности да процијени ефекте потенцијалних активности на финансијске извјештаје Предузећа у наредним обрачунским периодима. Наше мишљење није модификовано у вези са наведеним питањем.

Бања Лука, 31. мај 2011. године

Овлашћени ревизор
Жарко Мионић

ИЗВЈЕШТАЈ О УКУПНОМ РЕЗУЛТАТУ
За годину која се завршава 31. децембра 2010. године
(У Конвертибилним маркама)

	<u>Напомена</u>	<u>Година која се завршава 31. децембра 2010.</u>	<u>Година која се завршава 31. децембра 2009.</u>
Пословни приходи			
Приходи од продаје производа и услуга	5	12,526,566	13,316,666
Остали пословни приходи	6	454,405	704,889
		<u>12,980,971</u>	<u>14,021,555</u>
Пословни расходи			
Трошкови материјала, горива и енергије	7	(2,533,507)	(2,291,360)
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	8	(7,216,142)	(7,286,260)
Трошкови производних услуга	9	(587,548)	(438,999)
Трошкови амортизације	17	(2,263,154)	(2,898,994)
Трошкови резервисања	10	(10,834)	-
Нематеријални трошкови	11	(786,816)	(717,309)
Трошкови пореза и доприноса	12	(33,684)	(170,454)
		<u>(13,431,685)</u>	<u>(13,803,376)</u>
Пословни (губитак)/добитак		<u>(450,714)</u>	<u>218,179</u>
Финансијски приходи/(расходи)			
Финансијски приходи	13	740,891	1,210,277
Финансијски расходи	13	(131,630)	(218,943)
		<u>609,261</u>	<u>991,334</u>
Добитак редовне активности		<u>158,547</u>	<u>1,209,513</u>
Остали приходи и расходи			
Остали приходи	14	612,501	387,991
Остали расходи	15	(905,757)	(1,049,446)
		<u>(293,256)</u>	<u>(661,455)</u>
Губитак од усклађивања вриједности имовине		<u>(1,077)</u>	<u>(23,562)</u>
Расходи од усклађивања вриједности имовине			
Приходи по основу промјене рачуноводствених политика и исправке грешака из ранијих периода		188,854	-
Расходи по основу промјене рачуноводствених политика и исправке грешака из ранијих периода		(6,409)	-
		<u>182,445</u>	<u>-</u>
Добитак прије опорезивања		46,659	524,496
Порез на добитак	16	-	(95,997)
НЕТО ДОБИТАК		<u>46,659</u>	<u>428,499</u>
Остали укупни резултат:			
Добици признати директно у капиталу		-	12,619,703
Укупни нето резултат за период		<u>46,659</u>	<u>13,048,202</u>
Зарада по акцији:			
- основна и разријеђена	29	0.0013	0.0121

Напомене на наредним странама
чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

Приложени финансијски извјештаји Предузећа су одобрени од стране Надзорног одбора Предузећа дана 30. маја 2011. године, и предложени за усвајање Скупштини акционара Предузећа.

Потписано у име Предузећа,

Милан Мазалица
Директор

Бранко Барош
Извршни директор за
економске послове

ИЗВЈЕШТАЈ О ФИНАНСИЈСКОМ ПОЛОЖАЈУ
На дан 31. децембра 2010. године
(У Конвертибилним маркама)

	<u>Напомена</u>	<u>31. децембар 2010.</u>	<u>31. децембар 2009.</u>
АКТИВА			
Стална имовина			
Нематеријална улагања	17	840,596	824,597
Некретнине, постројења и опрема	17	55,189,802	55,565,471
Дугорочна потраживања и кредити	18	2,171,797	1,097,747
Остала финансијска имовина	19	11,250	11,250
		<u>58,213,445</u>	<u>57,499,065</u>
Обртна имовина			
Залихе	20	1,904,072	1,947,549
Дати аванси	21	79,352	246,301
Потраживања од купаца	22	4,203,121	3,718,459
Краткорочни финансијски пласмани	25	8,000,000	9,736,749
Текуће доспијеће дугорочних кредита	18	13,673	14,830
Друга потраживања	23	81,246	18,963
Готовински еквиваленти и готовина	26	4,292,391	3,212,174
Порез на додатну вриједност		19,110	9,895
Активна временска разграничења	27	451,687	400,741
		<u>19,044,652</u>	<u>19,305,661</u>
Укупна актива		<u><u>77,258,097</u></u>	<u><u>76,804,726</u></u>
ПАСИВА			
Капитал			
Акцијски капитал	28	35,434,161	35,434,161
Ревалоризационе резерве		12,619,703	12,619,703
Законске резерве		7,086,832	7,086,832
Статутарне резерве		4,693,059	4,693,059
Нераспоређени добитак		1,101,268	1,054,609
		<u>60,935,023</u>	<u>60,888,364</u>
Дугорочне обавезе и разграничени приходи			
Разграничени приходи	30	8,659,984	8,981,676
Дугорочне обавезе	31	5,509,000	4,690,599
Резервисања за запослене	32	212,274	227,226
		<u>14,381,258</u>	<u>13,899,501</u>
Краткорочне обавезе			
Примљени аванси		436,590	169,901
Добављачи	33	682,786	877,636
Текуће доспијеће дугорочних обавеза	31	38,036	36,225
Остале краткорочне обавезе	34	610,496	618,577
Порез на додатну вриједност		121,611	42,683
Пасивна временска разграничења	35	52,297	271,839
		<u>1,941,816</u>	<u>2,016,861</u>
Укупна пасива		<u><u>77,258,097</u></u>	<u><u>76,804,726</u></u>

Напомене на наредним странама
чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОМЈЕНАМА НА КАПИТАЛУ
За годину која се завршава 31. децембра 2010. године
(У Конвертибилним маркама)

	Акцијски капитал	Ревалоризационе резерве	Законске резерве	Статутарне резерве	Нераспо-ређени добитак	Укупно
Стање, 1. јануар 2009. године	35,434,161	-	7,086,832	4,693,059	539,714	47,753,766
Корекција по основу курсних разлика из 2008. године	-	-	-	-	86,396	86,396
Остали укупни резултат	-	12,619,703	-	-	-	12,619,703
Нето добитак текуће године	-	-	-	-	428,499	428,499
Стање, 31. децембар 2009. године	<u>35,434,161</u>	<u>12,619,703</u>	<u>7,086,832</u>	<u>4,693,059</u>	<u>1,054,609</u>	<u>60,888,364</u>
Стање, 1. јануар 2010. године	35,434,161	12,619,703	7,086,832	4,693,059	1,054,609	60,888,364
Остали укупни резултат	-	-	-	-	-	-
Нето добитак текуће године	-	-	-	-	46,659	46,659
Стање, 31. децембар 2010. године	<u>35,434,161</u>	<u>12,619,703</u>	<u>7,086,832</u>	<u>4,693,059</u>	<u>1,101,268</u>	<u>60,935,023</u>

Напомене на наредним странама
 чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

ИЗВЈЕШТАЈ О НОВЧАНИМ ТОКОВИМА
За годину која се завршава 31. децембра 2010. године
(У Конвертибилним маркама)

	Година која се завршава 31. децембра 2010.	Година која се завршава 31. децембра 2009.
Токови готовине из пословних активности		
Приливи од продаје и примљени аванси	12,041,904	11,624,972
Остали приливи из редовног пословања	522,628	321,470
Одливи за набавке сировина, трошкове и дате авансе	(2,549,083)	(3,643,527)
Одливи по основу бруто зарада, накнада зарада и примања	(6,818,898)	(7,113,208)
Одливи по основу камате	(131,490)	(218,943)
Одливи по основу осталих дажбина	(1,075,263)	(114,173)
<i>Нето прилив готовине из пословних активности</i>	<u>1,989,798</u>	<u>856,591</u>
Токови готовине из активности пласирања и инвестирања		
Одливи по основу набавке сталних средстава	(1,807,845)	(927,259)
Одливи по основу краткорочних финансијских пласмана	(1,736,749)	(4,000,000)
Приливи по основу дугорочних финансијских пласмана	1,074,050	2,026,711
Приливи од камата	522,775	839,349
<i>Нето одлив готовине из активности пласирања и инвестирања</i>	<u>(1,947,769)</u>	<u>(2,061,199)</u>
Токови готовине из активности финансирања		
Приливи по основу дугорочних финансијских обавеза	820,212	1,616,082
<i>Нето приливи готовине из активности финансирања</i>	<u>820,212</u>	<u>1,616,082</u>
Нето повећање готовине и еквивалената готовине	<u>862,241</u>	<u>411,474</u>
Курсне разлике, нето	217,976	54,932
Готовина и еквиваленти готовине на почетку године	<u>3,212,174</u>	<u>2,745,768</u>
Готовина и еквиваленти готовине на крају године	<u><u>4,292,391</u></u>	<u><u>3,212,174</u></u>

Напомене на наредним странама
чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2010. године

1. ОСНИВАЊЕ И ДЈЕЛАТНОСТ

Акционарско друштво "Водовод", Бања Лука (у даљем тексту: "Предузеће") основано је 1946. године, и до данашњег дана је имало више статусних промјена.

Дана 10. августа 1998. године Рјешењем Основног суда у Бањој Луци број У/І 1391/98 Предузеће је трансформисано у Основно јавно државно предузеће "Водовод", Бања Лука, а Рјешењем број У/І 294/05 од 4. јула 2005. године извршена је статусна промјена Предузећа у акционарско друштво, од када Предузеће послује под називом "Водовод" а.д., Бања Лука.

Основна дјелатност Предузећа је производња и дистрибуција здраве воде за пиће за становништво и индустрију, изградња и одржавање дистрибутивне мреже за дистрибуцију воде потрошачима и изградња и одржавање одвода отпадних вода (канализације). Предузеће своју дјелатност обавља на територији Града Бања Лука, као и општина Челинац и Лакташи.

Матични број Предузећа је 1101765. Сједиште Предузећа је у Улици 22. априла, број 2, у Бањој Луци.

На дан извјештаја о финансијском положају Предузеће је имало 321 запослених радника (2009. године: 319 запослених радника).

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД

2.1. Основе за састављање и презентацију финансијских извјештаја

Финансијски извјештаји Предузећа за пословну 2010. годину су састављени у складу са рачуноводственим прописима Републике Српске.

Финансијски извјештаји су састављени по начелу набавне вриједности, изузев некретнина, постројења и опреме који су евидентирани по процијењеној (фер) вриједности.

Финансијски извјештаји Предузећа су приказани у формату прописаном Правилником о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике ("Службени гласник РС", број 79/09), Правилником о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике ("Службени гласник РС", број 84/09), као и Правилником о садржини и форми образаца извјештаја о промјенама на капиталу ("Службени гласник РС", број 84/09).

Износи у финансијским извјештајима у прилогу су изражени у Конвертибилним маркама (КМ). Конвертибилна марка представља званичну извјештајну валуту у Републици Српској и Босни и Херцеговини.

Предузеће је приликом састављања извјештаја о токовима готовине за пословну 2010. годину користило директни метод извјештавања о токовима готовине.

Предузеће је у састављању ових финансијских извјештаја примјењивало рачуноводствене политике образложене у напомени 3 уз финансијске извјештаје, које су засноване на рачуноводственим и пореским прописима Републике Српске.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2010. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.1. Основе за састављање и презентацију финансијских извјештаја (наставак)

Прописи, стандарди и тумачења на снази у текућем периоду

Приложени финансијски извјештаји састављени уз примјену Међународних рачуноводствених стандарда (IAS), односно Међународних стандарда финансијског извјештавања (IFRS), који су били у примјени на дан 1. јануара 2009. године и на њима заснованим прописима о рачуноводству Републике Српске. Наиме, на основу одредби важећег Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске ("Службени гласник РС", број 36/09), сва правна лица са сједиштем у Републици Српској су у обавези да у потпуности примјењују IAS, односно IFRS, као и Међународне стандарде ревизије (ISA), Кодекс етике за професионалне рачуновође, као и пратећа упутства, објашњења и смјернице које доноси Одбор за међународне рачуноводствене стандарде (IASB) и сва пратећа упутства, објашњења и смјернице које доноси Међународна федерација рачуновођа (IFAC), на финансијске извјештаје за периоде који почињу 1. јануара 2010. године или касније.

Поред наведеног, дана 15. јула 2010. године Управни одбор Савеза рачуновођа и ревизора Републике Српске ("Савез РР РС") је донио "Одлуку о почетку обавезне примјене издања IAS/IFRS (објављених до 1. јануара 2009. године)", а на основу "Одлуке о овлашћењима за превод и објављивање" надлежне Комисије за рачуноводство и ревизију Босне и Херцеговина од 10. марта 2006. године (Службени гласник БиХ, број 81/06), којом се таква овлашћења дају Савезу РР РС. Наведено издање IAS/IFRS је одобрено од стране Фондације одбора за Међународне рачуноводствене стандарде као званични превод на српски језик за Босну и Херцеговину (Републику Српску), Србију и Црну Гору. Према наведеној Одлуци IAS/IFRS објављени до 1. јануара 2009. године обавезно се примјењују на финансијске извјештаје сачињене и презентоване у Републици Српској за обрачунске периоде који почињу 1. јануара 2010. године или касније.

Међутим, промјене у важећим стандардима и тумачењима, као и новоусвојени стандарди и тумачења, издати након 1. јануара 2009. године, нису објављени и званично усвојени у Републици Српској и, сагласно томе, нису примјењени у састављању приложених финансијских извјештаја. Објављени стандарди и тумачења на снази у текућем периоду који још увијек нису званично преведени и усвојени, као и објављени стандарди и тумачења који још увијек нису у примјени, објелодањени су у напоменама 2.2 и 2.3.

Сходно наведеном, а имајући у виду потенцијално материјалне ефекте које одступања рачуноводствених прописа Републике Српске од IFRS и IAS могу имати на реалност и објективност финансијских извјештаја Предузећа, приложени финансијски извјештаји се не могу сматрати финансијским извјештајима састављеним у сагласности са IFRS и IAS.

Руководство Предузећа анализира промјене у важећим стандардима и тумачењима, као и новоусвојене стандарде и тумачења издата након 1. јануара 2009. године, и након установљавања стандарда и тумачења који су релевантни за Предузеће, има намјеру да исте примјени у састављању финансијских извјештаја након што они буду званично преведени и објављени у Републици Српској.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2010. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.2. Објављени стандарди и тумачења на снази у текућем периоду који још увијек нису званично преведени и усвојени у Републици Српској

На дан објављивања ових финансијских извјештаја, доле наведени стандарди и измјене стандарда су били издати од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде, а слједећа тумачења била су објављена од стране Комитета за тумачење међународног финансијског извјештавања, али нису званично усвојена у Републици Српској за годишње периоде који почињу на дан 1. јануара 2010. године:

- IFRS 1 (ревидирани) "Прва примјена IFRS" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2009. године),
- IFRS 3 (ревидирани) "Пословне комбинације" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2009. године),
- Измјене IFRS 1 "Прва примјена IFRS" - Додатни изузеци за оне који први пут усвајају IFRS (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2010. године),
- Измјене IFRS 2 "Исплате по основу акција" – Трансакције групних исплата у новцу по основу акција (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2010. године),
- Измјене IAS 27 "Консолидовани и појединачни финансијски извјештаји" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2009. године),
- Измјене IAS 39 "Финансијски инструменти: Признавање и мјерење" – Прихватљиве хеџинг ставке (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2009. године),
- Измјене различитих стандарда и тумачења која су резултат пројекта годишњег квалитативног побољшања IFRS објављеног 16. априла 2009. године (IFRS 2, IFRS 5, IFRS 8, IAS 1, IAS 7, IAS 17, IAS 18, IAS 36, IAS 38, IAS 39, IFRIC 9, IFRIC 16) првенствено кроз отклањање неконзистентности и рашчишћавање текста (већина измјена биће на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2010. године),
- IFRIC 17 "Пренос неновчаних средстава власницима предузећа" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2009. године), и
- IFRIC 18 "Пренос средстава комитентима" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2009. године).

2.3. Објављени стандарди и тумачења који још увијек нису ступили на снагу

На дан издавања ових финансијских извјештаја слједећи стандарди, њихове допуне и тумачења били су објављени, али нису још увијек ступили на снагу:

- "Свеобухватни оквир за финансијско извјештавање 2010. године" што представља измјену "Оквир за припремање и приказивање финансијских извјештаја" (на снази од датума објављивања, односно од септембра 2010. године),
- IFRS 9 "Финансијски инструменти" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- Измјене IFRS 1 "Прва примјена IFRS" - Ограничени изузеци за упоредна објелодањивања у складу са IFRS 7 за оне који први пут усвајају IFRS (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2010. године),
- Измјене IFRS 1 "Прва примјена IFRS" – Велика хиперинфлација и уклањање фиксних датума за оне који први пут примјењују IFRS (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2011. године),
- Измјене IFRS 7 "Финансијски инструменти: Објелодањивања" – Трансфер финансијске имовине (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2011. године),
- Измјене IAS 12 "Порез на добит" – Одложени порези: Покриће основне имовине (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2012. године),

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2010. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.3. Објављени стандарди и тумачења који још увек ниси ступили на снагу (наставак)

- Измјене IAS 24 "Објелодањивања о повезаним странама" - Поједностављивање захтјеваних објелодањивања за ентитете у државном власништву и појашњење дефиниције повезаних страна (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2011. године),
- Измјене IAS 32 "Финансијски инструменти: Приказивање" – Рачуноводствено обухватање права (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. фебруара 2010. године),
- Измјене различитих стандарда и тумачења која су резултат пројекта годишњег квалитативног побољшања IFRS објављеног 6. маја 2010. године (IFRS 1, IFRS 3, IFRS 7, IAS 1, IAS 27, IAS 34, IFRIC 13) првенствено кроз отклањање неконзистентности и рашчишћавање текста (већина измјена биће на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2011. године),
- Измјене IFRIC 14 "IAS 19 - Граница дефинисаних примања запослених, минимум захтјева фонда и њихова интеракција" - Претплата минималних захтјева фонда (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2011. године), и
- IFRIC 19 "Укидање обавеза инструментима капитала" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2010. године).

2.4. Упоредни подаци

Предузеће је као упоредне податке приказало извјештај о укупном резултату, извјештај о промјенама у капиталу и извјештај о токовима готовине за годину која се завршава 31. децембра 2009. године, односно извјештај о финансијском положају на дан 31. децембра 2009. године и на дан 1. децембра 2009. године.

2.5. Сталност пословања

Предузеће саставља своје финансијске извјештаје у складу са начелом сталности пословања.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

3.1. Приходи од продаје

Приходи од продаје се одмјеравају по правичној вриједности примљене накнаде или накнаде која ће се примити, умањеној за попусте. Приходи од продаје воде се признају када се вода (као роба) испоручи потрошачима, и приказани су по фактурној вриједности, умањеној за попусте, повраћаје и порез на додату вриједност.

Приходи од пружених услуга су такође приказани по фактурној вриједности, умањеној за попусте, повраћаје и порез на додату вриједност.

3.2. Трошкови текућег одржавања и поправки

Трошкови текућег одржавања и поправки некретнина, постројења и опреме исказани су у стварно насталом износу.

3.3. Прерачунавање средстава и обавеза у страним средствима плаћања

Све позиције средстава и обавеза у страним средствима плаћања су прерачунате у њихову противвриједност у Конвертибилним маркама по званичном курсу важећем на дан извјештаја о финансијском положају.

Пословне промјене у страним средствима плаћања током године прерачунавају се у Конвертибилне марке по званичном курсу важећем на дан сваке промјене.

Позитивне и негативне курсне разлике настале прерачуном средстава и обавеза у страним средствима плаћања на дан извјештаја о финансијском положају и курсне разлике настале прерачуном пословних промјена у страним средствима плаћања у току године, књиже се у корист или на терет извјештаја о укупном резултату.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2010. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.4. Нематеријална улагања

На извјештајни дан нематеријална улагања се састоје од трајног права коришћења земљишта на коме се налазе изворишта и објекти Предузећа, као и вриједности купљених софтвера и дугорочних улагања за израду пројеката за фабрику воде.

Трајно право коришћења земљишта на коме се налазе изворишта и објекти Предузећа има исти третман као и земљиште које је у власништву Предузећа, и на основу важећих рачуноводствених прописа не врши се обрачун амортизације наведеног земљишта. Трајно право коришћења земљишта је евидентирано по набавној вриједности, почев од датума набавке, односно стављања у употребу, и накнадно ревалоризованој вриједности примјеном званичних коефицијената ревалоризације на набавну вриједност и исправку вриједности од датума набавке, односно стављања у употребу, до 31. децембра 2000. године.

Дугорочна улагања у израду пројеката се односе на пројекте за изградњу фабрике воде у Новоселији, као и на осталу техничку документацију за водоводну мрежу. На дан извјештаја о финансијском положају дугорочна улагања у израду пројеката се амортизују по стопи од 20% годишње.

3.5. Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема се иницијално признају по набавној вриједности. Набавну вриједност некретнина, постројења и опреме чини вриједност по факури добављача, увећана за зависне трошкове набавке и трошкове довођења у стање функционалне приправности. Набавна вриједност умањена је за све примљене попусте и/или рабате. Набавна вриједност изграђених некретнина, постројења и опреме је њихова набавна вриједност на датум када су изградња или развој завршени.

Након иницијалног признавања некретнине, постројења и опрема се књиже по ревалоризованој вриједности, која представља њихову фер вриједност на датум ревалоризације, умањену за накнадну акумулирану амортизацију и накнадне акумулиране губитке због умањења вриједности. Предузеће је, ради свођења вриједности некретнина, постројења и опреме на њихову фер тржишну вриједност, ангажовало овлашћеног независног процјенитеља који је, примјеном књиговодствене и репродуктивне методе, са стањем на дан 31. децембра 2009. године, извршио процјену вриједности некретнина, постројења и опреме. На основу извјештаја о процјени, позитивни ефекти процјене су евидентирани у корист ревалоризационих резерви, док су негативни ефекти процјене евидентирани на терет извјештаја о укупном резултату текућег периода.

Под некретнинама, постројењем и опремом сматрају се она средства чији је очекивани корисни вијек употребе дужи од једне године.

Добит која настане приликом расходовања некретнина, постројења и опреме књижи се у корист осталих прихода. Губитак настао приликом отуђивања некретнина, постројења и опреме књижи се на терет осталих расхода.

Адаптације, обнављања и поправке које продужавају вијек кориштења средства, увећавају вриједност средства. Оправке и одржавања се књиже на терет текућег обрачунског периода и приказују као трошкови пословања.

3.6. Амортизација

Амортизација некретнина, постројења и опреме се обрачунава по стопима које су добијене на основу процјене преосталог вијека коришћења, и набавне и процијењене вриједности некретнина, постројења и опреме.

Процијењени корисни вијек употребе појединих група некретнина, постројења и опреме, који је служио као основа за обрачун амортизације и примиијењене стопе за 2010. годину су сљедећи:

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2010. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.6. Амортизација (наставак)

	<u>Вијек трајања (година)</u>	<u>Стопа (%)</u>
Водоводна мрежа	40	2.5
Каналска мрежа	50	2
Остали грађевински објекти	10 - 67	1.5 - 10
Машине	5 - 20	5 - 20
Уређаји и инсталације	6 - 20	5 - 16.6
Транспортна средства	7 - 10	10 - 14.5
Канцеларијски намјештај	5 - 8	12.5 - 20
Остала опрема	5 - 20	5 - 20

3.7. Залихе

Залихе се евидентирају по вриједности нижој од набавне вриједности и нето продајне вриједности.

Нето продајна вриједност је цијена по којој залихе могу бити продате у нормалним условима пословања након умањења цијене за трошкове продаје.

Вриједност залиха материјала, резервних дијелова, алата и инвентара се утврђује на основу метода просјечне набавне цијене. Набавна вриједност укључује вриједност по фактури добављача, транспортне и зависне трошкове. Алат и инвентар се отписује 100% приликом издавања у употребу.

Терећењем осталих расхода врши се исправка вриједности залиха у случајевима када се оцијени да је потребно свести вриједност залиха на њихову нето продајну вриједност. За оштећене залихе и залихе које по квалитету не одговарају стандардима врши се одговарајућа исправка вриједности, или се у цијелости отписују.

3.8. Разграничени приходи

Разграничени приходи се односе на приходе разграничене по основу примљених (донираних) постројења, опреме и материјала од стране Града Бања Лука и других локалних заједница које су учествовале у изградњи водоводне инфраструктуре која је предата на управљање Предузећу у ранијим годинама.

Укидање одложених прихода и пренос у приходе текуће године врши се у висини обрачунате годишње амортизације донираних некретнина, постројења и опреме, а у складу са IAS 20 "Рачуноводство државних донација и објелодањивање државне помоћи". Кретање на резервисањима по основу примљених донација у току периода приказано је у напомени 22.

3.9. Умањење вриједности материјалне имовине

На сваки датум извјештаја о финансијском положају, Предузеће преиспитује књиговодствене износе своје материјалне имовине да би утврдило постоје ли наговјештаји да је дошло до губитака услед умањења вриједности наведене имовине. Ако постоје такве назнаке, процјењује се надокнадиви износ средства да би се могао утврдити евентуални губитак настао умањењем. Ако није могуће процијенити надокнадиви износ појединог средства, Предузеће процјењује надокнадиви износ јединице која генерише новац, а којој то средство припада.

Надокнадива вриједност је нето продајна цијена или вриједност у употреби, зависно од тога која је виша. За потребе процјене вриједности у употреби, процијењени будући новчани токови дисконтују се до садашње вриједности примјеном дисконтне стопе прије опорезивања која одражава садашњу тржишну процјену временске вриједности новца и ризике специфичне за то средство.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2010. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.9. Умањење вриједности материјалне имовине (наставак)

Ако је процијењен надокнадиви износ средства (или јединице која генерише новац) мањи од књиговодственог износа, онда се књиговодствени износ тог средства (или јединице која генерише новац) умањује до надокнадивог износа. Губици од умањења вриједности признају се одмах као расход, осим ако средство није земљиште или зграда које се не користи као инвестициона некретнина која је исказана по ревалоризираним износу, у којем случају се губитак од умањења исказује као смањење вриједности настало ревалоризацијом средства.

Код накнадног поништења губитка од умањења вриједности, књиговодствени износ средства (јединице која генерише новац) повећава се до ревидираног процијењеног надокнадивог износа тог средства, при чему већа књиговодствена вриједност не премашује књиговодствену вриједност која би била утврђена да у претходним годинама није било признатих губитака на том средству (јединици која генерише новац) услед умањења вриједности. Поништење губитка од умањења вриједности одмах се признаје као приход, осим ако се предметно средство не исказује по процијењеној вриједности, у којем случају се поништење губитка од умањења вриједности исказује као повећање услед ревалоризације.

На дан 31. децембра 2010. године, на основу процјене руководства Предузећа, не постоје индикације да је вриједност нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме обезврјеђена.

3.10. Финансијски инструменти

Финансијска средства и обавезе се евидентирају у извјештају о финансијском положају, од момента када је Предузеће уговорним одредбама везано за инструмент.

Финансијска средства престају да се признају када Предузеће изгуби контролу над уговореним правима над тим инструментима, што се дешава када су права коришћења инструмента реализована, истекла, напуштена или уступљена. Финансијска обавеза престаје да се признаје када Предузеће испуни обавезу или када је обавеза плаћања предвиђена уговором укинута или истекла.

Потраживања од купаца и друга потраживања

Потраживања од купаца и друга потраживања се признају по њиховој номиналној вриједности. Исправка вриједности потраживања врши се на терет расхода у извјештају о укупном резултату на основу процјене руководства о њиховој вјероватној ненаплативости.

Готовински еквиваленти и готовина

Готовински еквиваленти и готовина укључују готовину у благајни, депозите код комерцијалних банака, као и високо ликвидна средства која се могу брзо конвертовати у познате износе готовине, уз безначајан ризик од промјене вриједности.

Дугорочни кредити

Дугорочни кредити се састоје од датих дугорочних кредита радницима који су исказани у вриједности пласираних средстава, уз примјену уговорене каматне стопе, која одступа од ефективне каматне стопе. Руководство сматра да наведено одступање није од материјалног значаја за финансијске извјештаје Предузећа посматране у cjелости.

Остала финансијска имовина

Остала финансијска имовина се састоји од хартија које се држе до доспијећа, односно примљених обвезница Републике Српске. Обвезнице са фиксним или одредивим плаћањима и фиксним роком доспијећа, за које Предузеће има позитивну намјеру и могућност да их чува до доспијећа, класификују се као имовина у посједу до доспијећа. Књиже се по трошку амортизације користећи методу ефективне каматне стопе, умањеном за умањење вриједности, са приходом који се признаје на бази ефективног прихода.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2010. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.10. Финансијски инструменти (наставак)

Краткорочни финансијски пласмани

Краткорочни финансијски пласмани признају се по њиховој номиналној вриједности и представљају орочена новчана средства код пословних банака, на период до једне године.

Обезрјеђивање финансијских средстава

Финансијска имовина се оцјењује са циљем идентификације индикатора умањења вриједности на датум састављања финансијских извјештаја. Финансијска имовина је претрпјела умањење вриједности тамо гдје је доказано да, као резултат једног или више догађаја који су се десили након почетног признања финансијске имовине, процијењени будући новчани токови инвестиције су измијењени.

Објективни доказ умањења финансијске имовине може укључити:

- значајну финансијску тешкоћу правног лица - стране под уговором; или
- кашњење или пропуст у плаћању камата или главнице; или
- када постане вјероватно да ће дужник отићи под стечај или финансијску реорганизацију.

Књиговодствена вриједност потраживања од купаца умањује се употребом рачуна умањења вриједности. Када је потраживање од купца ненаплативо, отписује се преко рачуна умањења вриједности. Накнадне наплате раније отписаних износа се књиже на терет умањења вриједности. Промјене у књиговодственој вриједности рачуна умањења вриједности се признају у извјештају о укупном резултату.

Ако се у сљедећем периоду износ губитка од умањења смањи и смањење се објективно може повезати са догађајем који је настао након признавања умањења вриједности, претходно признати губитак од умањења вриједности се исправља кроз извјештај о укупном резултату у мјери која неће резултирати књиговодственим износом већим него што би био амортизовани трошак да није дошло до признавања умањења вриједности на датум када је умањење вриједности исправљено.

По процјени руководства Предузећа, износ умањења дугорочних потраживања по основу камата за разлику између књиговодствене вриједности и садашње вриједности процијењених будућих новчаних токова, дисконтованих за оригиналну ефективну каматну стопу наведеног финансијског средства, нема материјално значајног ефекта на финансијске извјештаје посматране у цјелини и због тога у овим финансијским извјештајима нису извршена умањења по наведеном основу.

Финансијске обавезе

Финансијске обавезе обухватају дугорочне обавезе, краткорочне обавезе из пословања и остале обавезе.

Финансијске обавезе се иницијално признају у износу примљених средстава. Након почетног признавања финансијске обавезе се мјере у износу по коме је обавеза почетно призната умањена за отплате главнице, увећана за износе капитализованих камата и умањена за било који отпис одобрен од стране повјериоца. Финансијске обавезе су исказане по амортизованој вриједности коришћењем ефективне каматне стопе. Обавезе по основу камата на финансијске обавезе се евидентирају на терет финансијских расхода у периоду на који се односе и приказују у оквиру осталих краткорочних обавеза и пасивних временских разграничења.

3.11. Бенефиције за запослене

а) Порези и доприноси за обезбјеђење социјалне сигурности запослених

У складу са домаћим прописима и усвојеном рачуноводственом политиком, Предузеће је обавезно да уплаћује доприносе разним државним фондовима за социјалну заштиту. Ове обавезе укључују доприносе на терет запослених у износима који се обрачунавају примјеном специфичних, законом прописаних стопа. Предузеће има законску обавезу да изврши обуставу обрачунатих доприноса из бруто зарада запослених и да за њихов рачун изврши пренос обустављених средстава у корист одговарајућих државних фондова. Доприноси на терет запослених књиже се на терет трошкова у периоду на који се односе.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2010. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.11. Бенефиције за запослене (наставак)

б) Обавезе по основу отпремнина и јубиларних награда

У складу са Општим колективним уговором, Предузеће је обавезно да запосленима, при одласку у пензију, исплати отпремнине у висини до три мјесечне плате остварене од стране запосленог и обрачунате у складу са колективним уговором. Поред тога, Предузеће може на основу свог Правилника о раду да исплаћује и јубиларне награде у висини од једне или двије просјечне мјесечне плате послодавца. Број мјесечних зарада за јубиларне награде одређују се на основу броја година које је запослени провео у Предузећу, што је приказано у сљедећој табели:

Број година проведених у Предузећу	Број плата
20	1
30	2

На основу IAS 19 "Накнаде запосленима" захтијева се обрачун и укалкулисавање садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине и јубиларне награде.

Трошкови везани за накнаде приликом одласка у пензију и јубиларне награде утврђују се коришћењем метода пројектованих јединица кредитирања, са актуарским одмјеравањем које се врши на дан извјештаја о финансијском положају. У складу са наведеним, Предузеће је ангажовало овлашћеног актуара да у име Предузећа изврши обрачун садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине на дан 31. децембра 2010. године. Приликом обрачуна наведене садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине и јубиларне награде Предузеће је користило сљедеће претпоставке: дисконтна стопа од 6.5% годишње, пројектован раст зарада 5%, године радног стажа за одлазак у пензију (40 година за мушкарце и 35 година за жене), пројектована флукуација запослених на основу података о кретању запослених у претходном периоду, као и остали услови неопходни за остваривање права на отпремнину и јубиларну награду.

3.12. Порези и доприноси

Текући порез на добитак

Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава и плаћа у складу са Законом о порезу на добит. Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава примјеном прописане пореске стопе од 10% на основицу утврђену пореским билансом, која представља износ добитка прије опорезивања, по одбитку ефеката усклађивања прихода и расхода, а у складу са пореским прописима Републике Српске.

Порески прописи Републике Српске не предвиђају могућност да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за повраћај пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици из текућег периода исказани у пореском билансу могу се користити за умањење пореске основице будућих обрачунских периода, али не дуже од пет година.

Одложени порез на добитак

Одложени порез на добитак се обрачунава коришћењем методе утврђивања обавеза према извјештају о финансијском положају, за привремене разлике произашле из разлике између пореске основе средстава и обавеза у извјештају о финансијском положају и њихове књиговодствене вриједности. Важеће пореске стопе на дан извјештаја о финансијском положају или пореске стопе које су након тога дана ступиле на снагу, користе се за утврђивање разграниченог износа пореза на добитак. Одложене пореске обавезе се признају за све привремене опорезиве разлике. Одложена пореска потраживања се признају за све одбитне привремене разлике и ефекте пореских губитака и пореских кредита, који се могу преносити у наредне фискалне периоде, до степена до којег ће вјероватно постојати опорезиви добитак до којег се пренијети порески губитак и кредити могу умањити.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2010. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.12. Порези и доприноси (наставак)

Одложени порез на добитак (наставак)

Амортизација која се укључује у обрачун опорезиве добити може се разликовати од оне која се користи у одређивању рачуноводствене добити. Настала опорезива привремена разлика резултира одложеном пореском обавезом ако је амортизација у пореске сврхе убрзана, односно одложеном пореским средством, ако је амортизација у пореске сврхе спорија од рачуноводствене амортизације. У погледу третмана амортизације, Законом о порезу на добит је ова могућност предвиђена, али није обавезна, тако да је Предузеће користило рачуноводствену амортизацију и у пореске сврхе, те није утврдило одложене порезе.

Порези и доприноси који не зависе од резултата

Порези и доприноси који не зависе од резултата представљају плаћања према важећим републичким и општинским прописима ради финансирања разних комуналних и републичких потреба. Ови порези и доприноси укључени су у оквиру осталих пословних расхода.

Порез на додату вриједност

Законом о порезу на додату вриједност уведена је обавеза и регулисан је систем плаћања пореза на додату вриједност (ПДВ) на територији Босне и Херцеговине, почевши од 1. јануара 2006. године, чиме је замијењен дотадашњи систем опорезивања примјеном пореза на промет производа и услуга.

4. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЈЕНЕ

Презентација финансијских извјештаја захтијева од руководства коришћење најбољих могућих процјена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентоване вриједности средстава и обавеза и објелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извјештаја, као и прихода и расхода у току извјештајног периода. Ове процјене и претпоставке су засноване на информацијама расположивим на дан састављања финансијских извјештаја, а будући стварни резултати могу да се разликују од процијењених износа.

Основне претпоставке које се односе на будуће догађаје и остале значајне изворе неизвјесности при давању процјене на дан извјештаја о финансијском положају, која носи ризик са могућим исходом у материјално значајним корекцијама садашње вриједности средстава и обавеза у наредној финансијској години представљене су у даљем тексту:

Процијењени корисни вијек некретнина, постројења, опреме и нематеријалних улагања

Одређивање корисног вијека некретнина, постројења, опреме и нематеријалних улагања је засновано на историјском искуству са сличним средствима, као и предвиђеним технолошким напретком и промјенама економских и индустријских фактора. Адекватност процијењеног преосталог корисног вијека некретнина, постројења, опреме и нематеријалних улагања се анализира годишње, или гдје год постоји индиција о значајним промјенама одређених претпоставки. Руководство Предузећа сматра да су рачуноводствене процјене у вези са процијењеним корисним вијеком трајања некретнина, постројења, опреме и нематеријалних улагања, значајне рачуноводствене процјене, јер укључују и претпоставке о технолошком развоју. Такође, услед значајности сталних средстава у укупној активи Предузећа, утицај сваке промјене у наведеним претпоставкама може бити материјално значајан на финансијски положај Предузећа, као и на резултате његовог пословања. На примјер, уколико би Предузеће скратило просјечан корисни вијек сталне имовине за 10%, то би у пословној 2010. години резултовало у додатном трошку амортизације за око 226,315 Конвертибилних марака (у пословној 2009. години: 289,899 Конвертибилних марака).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2010. године

4. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЈЕНЕ (наставак)

Обезврјеђење вриједности средстава

На дан извјештаја о финансијском положају, руководство Предузећа анализира вриједности средстава приказаних у финансијским извјештајима. Уколико постоји индикација да за неко средство постоји обезврјеђење, надокнадиви износ тог средства се процјењује како би се утврдио износ обезврјеђења. Уколико је надокнадиви износ неког средства процијењен као нижи од вриједности исказане у финансијским извјештајима, вриједност средства исказаног у финансијским извјештајима се смањује до своје надокнадиве вриједности. Руководство вјерује да није потребна додатна исправка вриједности потраживања, изузев резервисања већ приказаних у финансијским извјештајима.

Резервисања

Резервисања се признају и врше када Предузеће има законску или уговорену обавезу као резултат прошлих догађаја и када је вјероватно да ће одлив ресурса који стварају економске добити бити потребан да се измири обавеза и када се може поуздано процијенити износ обавезе.

Правична (фер) вриједност

Пословна политика Предузећа је да објелодани информације о правичној вриједности оних средстава и обавеза за које постоје званичне тржишне информације и у случајевима када се правична вриједност значајно разликује од књиговодствене вриједности. Правична вриједност за ове потребе се дефинише као вриједност по којој се средство може реализовати, или обавеза измирити, на добровољној бази између субјеката који су упознати са стањем тих средстава, односно обавеза. Не постоји довољно тржишно искуство, стабилност и ликвидност у условима купопродаје финансијских инструмената пошто званичне тржишне информације нису у сваком тренутку расположиве. Сходно томе, у таквом окружењу није могуће поуздано утврдити правичну вриједност. По мишљењу руководства Предузећа, износи у финансијским извјештајима одражавају правичну вриједност која је у датим околностима највјеродостојнија и најкориснија за потребе извјештавања.

5. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА

	У Конвертибилним маркама	
	Година која се завршава	
	31. децембра	
	2010.	2009.
Приходи од продаје производа и услуга од:		
- испоручене воде	9,440,565	10,164,508
- канализације	1,930,455	2,053,394
- осталих услуга	1,155,546	1,098,764
	<u>12,526,566</u>	<u>13,316,666</u>

6. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

	У Конвертибилним маркама	
	Година која се завршава	
	31. децембра	
	2010.	2009.
Приходи од активирања производа и услуга за сопствене потребе	132,713	253,259
Приходи од укидања разграничених прихода	321,692	451,630
	<u>454,405</u>	<u>704,889</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2010. године

7. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА, ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ

	У Конвертибилним маркама	
	Година која се завршава	
	31. децембра	
	2010.	2009.
Трошкови материјала	1,225,528	1,034,997
Трошкови горива и енергије	1,307,979	1,256,363
	<u>2,533,507</u>	<u>2,291,360</u>

8. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

	У Конвертибилним маркама	
	Година која се завршава	
	31. децембра	
	2010.	2009.
Нето зараде	2,721,432	2,689,074
Порези на зараде	146,921	144,875
Доприноси на зараде	1,303,198	1,261,053
Накнада за превоз запослених	188,586	188,071
Накнада за исхрану запослених	566,798	540,070
Накнада за зимницу	343,171	342,361
Накнада за огрјев	347,221	341,551
Накнада за Божићне и Васкршње празнике	79,099	128,148
Накнаде за годишњи одмор (регрес)	454,837	343,621
Порези и доприноси на накнаде зарада	965,001	1,057,144
Отпремнине	-	16,943
Јубиларне награде	-	26,164
Остали лични расходи и накнаде	99,878	207,185
	<u>7,216,142</u>	<u>7,286,260</u>

9. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА

	У Конвертибилним маркама	
	Година која се завршава	
	31. децембра	
	2010.	2009.
Трошкови транспортних услуга	9,002	7,048
ПТТ услуге	118,359	88,574
Трошкови услуга одржавања	213,314	197,099
Трошкови рекламе и пропаганде	112,435	67,724
Остале производне услуге	134,438	78,554
	<u>587,548</u>	<u>438,999</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2010. године

10. ТРОШКОВИ РЕЗЕРВИСАЊА

	У Конвертибилним маркама Година која се завршава 31. децембра	
	2010.	2009.
Резервисања за отпремнине	7,834	-
Резервисања за јубиларне награде	3,000	-
	10,834	-
	10,834	-

11. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ

	У Конвертибилним маркама Година која се завршава 31. децембра	
	2010.	2009.
Трошкови испитивања воде и друге здравствене услуге	271,568	212,745
Трошкови стручног усавршавања запослених	21,292	22,464
Трошкови непроизводних услуга	151,316	137,627
Трошкови репрезентације	97,000	98,933
Трошкови премија осигурања	85,100	103,856
Трошкови платног промета	26,655	52,713
Трошкови чланарина	18,183	13,374
Остали нематеријални трошкови	115,702	75,597
	786,816	717,309
	786,816	717,309

12. ТРОШКОВИ ПОРЕЗА И ДОПРИНОСА

	У Конвертибилним маркама Година која се завршава 31. децембра	
	2010.	2009.
Трошкови пореза	28,912	108,536
Трошкови доприноса	4,772	61,918
	33,684	170,454
	33,684	170,454

13. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ/(РАСХОДИ)

	У Конвертибилним маркама Година која се завршава 31. децембра	
	2010.	2009.
<u>Финансијски приходи</u>		
Приходи од камата	522,606	1,155,345
Позитивне курсне разлике	218,116	54,932
Приход од дивиденди	169	-
	740,891	1,210,277
<u>Финансијски расходи</u>		
Расходи камата	(122,927)	(66,783)
Затезне камате	(8,563)	(152,160)
Негативне курсне разлике	(140)	-
	(131,630)	(218,943)
	609,261	991,334

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2010. године

14. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

	У Конвертибилним маркама Година која се завршава 31. децембра	
	2010.	2009.
Вишкови материјала	1,804	1,067
Наплаћена отписана потраживања	580,000	276,175
Добици од продаје некретнина, постројења и опреме	-	8,000
Приходи од укидања дугорочних резервисања	25,786	72,774
Остали приходи	4,911	29,975
	<u>612,501</u>	<u>387,991</u>

15. ОСТАЛИ РАСХОДИ

	У Конвертибилним маркама Година која се завршава 31. децембра	
	2010.	2009.
Губици по основу расходовања и продаје некретнина, постројења и опреме	24,222	105,790
Исправка вриједности потраживања	408,855	881,873
Директан отпис потраживања	430,336	-
Отпис залиха	26,433	28,143
Мањкови залиха	4,209	9,525
Остали расходи	11,702	24,115
	<u>905,757</u>	<u>1,049,446</u>

16. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК

	У Конвертибилним маркама Година која се завршава 31. децембра	
	2010.	2009.
<i>Добитак прије опорезивања</i>	<u>46,659</u>	<u>524,496</u>
Порез на добитак обрачунат по стопи од 10%	<u>4,666</u>	<u>52,450</u>
Порески ефекти расхода који се не признају у пореском билансу	39,954	43,547
Порески ефекти прихода који се не признају у пореском билансу	(52,278)	-
Непризнати порески кредит	<u>7,658</u>	<u>-</u>
<i>Текући порез на добитак</i>	<u>-</u>	<u>95,997</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2010. године

17. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА, ОПРЕМА И НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА

У Конвертибилним маркама
 2010. и 2009. година

	Земљиште	Грађевински објекти	Опрема и остала основна средства	Некретнине, постројења и опрема у припреми	Укупно некретнине, постројења и опрема	Немате- ријална улагања
Набавна вриједност						
Стање, 1. јануар 2009. године	2,871,444	104,101,955	13,433,840	52,363	120,459,602	1,133,579
Набавке у току године	-	82,787	390,929	450,991	924,707	2,552
Активирања	-	39,030	-	(47,352)	(8,322)	8,322
Расходовање	-	(300)	(19,322)	-	(19,622)	-
Активирање сопствених учинака	-	233,867	-	-	233,867	-
Пренос са залиха	-	1,414	6,360	-	7,774	-
Продаја	-	-	(42,840)	-	(42,840)	-
Искњижавање	-	(257,325)	-	-	(257,325)	(263,642)
Ефекти процјене вриједности	-	5,823,423	(455,764)	-	5,367,659	-
Стање, 31. децембар 2009. године	<u>2,871,444</u>	<u>110,024,851</u>	<u>13,313,203</u>	<u>456,002</u>	<u>126,665,500</u>	<u>880,811</u>
Набавке у току године	-	77,186	316,839	1,371,926	1,765,951	41,894
Активирања	-	7,515	-	(7,515)	-	-
Расходовања	-	(27,140)	(76,754)	-	(103,894)	-
Активирање сопствених учинака	-	118,250	1,626	-	119,876	-
Стање, 31. децембар 2010. године	<u>2,871,444</u>	<u>110,200,662</u>	<u>13,554,914</u>	<u>1,820,413</u>	<u>128,447,433</u>	<u>922,705</u>
Исправка вриједности						
Стање, 1. јануар 2009. године	-	67,706,174	7,950,659	-	75,656,833	318,991
Амортизација у току периода	-	2,049,910	815,850	-	2,865,760	33,234
Расходовање	-	(211)	(17,570)	-	(17,781)	-
Продаја	-	-	(28,240)	-	(28,240)	-
Искњижавање	-	(167,976)	-	-	(167,976)	(263,642)
Остало	-	-	48	-	48	-
Ефекти процјене вриједности	-	(5,026,825)	(2,181,790)	-	(7,208,615)	(32,369)
Стање, 31. децембар 2009. године	-	<u>64,561,072</u>	<u>6,538,957</u>	-	<u>71,100,029</u>	<u>56,214</u>
Амортизација у току периода	-	1,551,438	685,821	-	2,237,259	25,895
Расходовање	-	(17,321)	(67,352)	-	(84,673)	-
Усаглашавање аналитике и синтетике	-	-	5,016	-	5,016	-
Стање, 31. децембар 2010. године	-	<u>66,095,189</u>	<u>7,162,442</u>	-	<u>73,257,631</u>	<u>82,109</u>
Садашња вриједност:						
31. децембар 2010. године	<u>2,871,444</u>	<u>44,105,473</u>	<u>6,392,472</u>	<u>1,820,413</u>	<u>55,189,802</u>	<u>840,596</u>
31. децембар 2009. године	<u>2,871,444</u>	<u>45,463,779</u>	<u>6,774,246</u>	<u>456,002</u>	<u>55,565,471</u>	<u>824,597</u>

Предузеће нема хипотека нити залога над својим некретнинама, постројењима и опремом на дан 31. децембра 2010. године.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2010. године

18. ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА И КРЕДИТИ

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2010.	31. децембар 2009.
Дугорочни кредити	98,721	112,577
Минус: Дио дугорочних кредита који доспијева до једне године	(13,673)	(14,830)
	<u>85,048</u>	<u>97,747</u>
Дугорочно орочени депозити:		
- Нуро Alpe-Adria-Bank а.д., Бања Лука	2,000,000	1,000,000
- Unicredit Bank а.д., Бања Лука	1,000,000	-
- Нова Банка а.д., Бања Лука	3,086,749	-
	<u>6,086,749</u>	<u>1,000,000</u>
Минус: Текућа доспијећа дугорочно орочених депозита	(4,000,000)	-
	<u>2,086,749</u>	<u>1,000,000</u>
<i>Укупно дугорочна потраживања и кредити</i>	<u><u>2,171,797</u></u>	<u><u>1,097,747</u></u>

Дугорочни кредити запосленима у укупном износу од 98,721 Конвертибилну марку односе се на дате дугорочне стамбене кредите радницима Предузећа. Наведени кредити су одобрени у периоду од 2000. до 2003. године, са каматном стопом од 1% годишње, и са роком отплата од 10 до 20 година. Кредити се враћају обуставама од плате радника, и без додатних обезбјеђења поврата кредита.

Дугорочно орочени депозити на дан 31. децембар 2010. године у износу од 6,086,749 Конвертибилних марака се односе на дугорочно орочена новчана средства код пословних банака на период преко годину дана, са каматном стопом од 5% годишње.

19. ОСТАЛА ФИНАНСИЈСКА ИМОВИНА

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2010.	31. децембар 2009.
Хартије које се држе до доспијећа:		
- Дугорочне обвезнице Републике Српске	11,250	11,250
	<u>11,250</u>	<u>11,250</u>

Хартије које се држе до доспијећа се односе на примљене обвезнице Републике Српске емитоване од стране Министарства финансија Републике Српске, а по основу плаћања дуга буџетских корисника који они имају према Предузећу. Обвезнице су издате са роком доспијећа од 15 година, почевши од 31. децембра 2007. године, са каматном стопом од 1.5% годишње, уз грасе период од 5 година.

20. ЗАЛИХЕ

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2010.	31. децембар 2009.
Материјал	1,780,918	1,833,688
Резервни дијелови	96,581	96,581
Алат и инвентар	26,573	17,280
	<u>1,904,072</u>	<u>1,947,549</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2010. године

21. ДАТИ АВАНСИ

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2010.	31. децембар 2009.
Дати аванси:		
- повезаним правним лицима	-	-
- у земљи	63,975	156,899
- у иностранству	15,377	89,402
	79,352	246,301

22. ПОТРАЖИВАЊА ОД КУПАЦА

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2010.	31. децембар 2009.
Купци		
- правна лица	9,342,133	12,279,421
- физичка лица	6,294,162	4,533,931
- за прикључке	253,899	67,735
	15,890,194	16,881,087
 Минус: Исправка вриједности потраживања	 (11,687,073)	 (13,162,628)
	4,203,121	3,718,459

23. ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2010.	31. децембар 2009.
Потраживања од запослених	3,585	1,994
Потраживања за рефундацију боловања запослених	25,972	16,969
Потраживања за накнаду штете	689	-
Потраживања за више плаћени порез на добит	51,000	-
Остала потраживања	792,055	792,055
	873,301	811,018
 Минус: Исправка вриједности осталих потраживања	 (792,055)	 (792,055)
	81,246	18,963

Остала потраживања на дан 31. децембра 2010. године износе 792,055 Конвертибилних марака и цјелокупно се односе на потраживања од четири купца (правна лица) из ранијих година, а који су тужени од стране Предузећа због неплаћања својих обавеза према Предузећу.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2010. године

24. ИСПРАВКА ВРИЈЕДНОСТИ ПОТРАЖИВАЊА

	Потраживања од купаца (напомена 22)	У Конвертибилним маркама	
		Друга потраживања (напомена 23)	Укупно
Стање, 1. јануар 2009. године	13,082,592	792,055	13,874,647
Исправке на терет трошкова текућег периода	594,061	-	594,061
Наплаћена исправљена потраживања	(276,175)	-	(276,175)
Отпис исправљених потраживања	(237,850)	-	(237,850)
Стање, 31. децембар 2009. године	13,162,628	792,055	13,954,683
Исправке на терет трошкова текућег периода	408,855	-	408,855
Наплаћена исправљена потраживања	(580,000)	-	(580,000)
Отпис исправљених потраживања	(1,304,410)	-	(1,304,410)
Стање, 31. децембар 2010. године	11,687,073	792,055	12,479,128

25. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2010.	31. децембар 2009.
Краткорочно орочени депозити у пословним банкама	4,000,000	9,736,749
Текућа доспијећа дугорочних финансијских пласмана	4,000,000	-
	8,000,000	9,736,749

Детаљан преглед орочених депозита је дат у наредној табели:

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2010.	31. децембар 2009.
Краткорочно орочени депозити у пословним банкама:		
НЛБ Развојна банка а.д., Бања Лука	1,000,000	3,150,000
Нова банка а.д., Бања Лука	1,500,000	3,086,749
Balkan investment bank а.д., Бања Лука	1,500,000	1,500,000
UniCredit а.д., Бања Лука	-	1,000,000
Нуро Alpe-Adria-Bank а.д., Бања Лука	-	1,000,000
	4,000,000	9,736,749
Текућа доспијећа дугорочно орочених депозита	4,000,000	-
	8,000,000	9,736,749

Краткорочни финансијски пласмани на дан 31. децембар 2010. године у износу од 4,000,000 Конвертибилних марака се односе на краткорочно орочена новчана средства код пословних банака на период до годину дана, са каматном стопом од 3% до 5.05% годишње. У пословној 2011. години у износу од 4,000,000 Конвертибилних марака доспијевају иницијално орочена новчана средства на период од 13 мјесеци код пословних банака са каматном стопом од 5% на годишњем нивоу.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2010. године

26. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2010.	31. децембар 2009.
Жиро рачун	2,320,478	1,493,801
Издвојена новчана средства	293,970	49,942
Благајна	26,732	21,007
Девизни рачун	89,302	84,997
Девизна благајна	424	942
Остала новчана средства	1,561,485	1,561,485
	<u>4,292,391</u>	<u>3,212,174</u>

27. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2010.	31. децембар 2009.
Разграничени плаћени трошкови до једне године (премије осигурања)	40,299	35,177
Потраживања по основу обрачунатих а недоспјелих камата на орочена средства	350,265	138,304
Остала активна временска разграничења	61,123	227,260
	<u>451,687</u>	<u>400,741</u>

28. КАПИТАЛ

Акцијски капитал

Дана 4. јула 2005. године Рјешењем Основног суда у Бањој Луци Предузеће је извршило трансформацију у акционарско друштво, и од тада послује као акционарско друштво.

Структура акцијског капитала према Књизи акционара коју Предузеће води код Централног регистра хартија од вриједности а.д., Бања Лука, на дан 31. децембра 2010. године је била сљедећа:

Назив акционара	31. децембар 2010. године		31. децембар 2009. године	
	Износ у КМ	Процент учешћа	Износ у КМ	Процент учешћа
Акцијски фонд РС а.д., Бања Лука	23,034,345	65.01	23,034,345	65.01
Фонд ПИО РС, Бијељина	3,543,416	10.00	3,543,416	10.00
ЗИФ Кристал инвест фонд а.д., Бања Лука	2,129,810	6.01	2,129,810	6.01
Фонд за реституцију РС, Бања Лука	1,771,708	5.00	1,771,708	5.00
ЗИФ Актива инвест фонд а.д., Бања Лука	1,337,380	3.77	1,337,380	3.77
ЗИФ ВБ фонд а.д., Бања Лука	1,058,390	2.99	1,058,390	2.99
ЗИФ Привредник а.д., Бања Лука	695,742	1.96	1,055,742	2.98
ЗИФ „MI-Group“ д.д., Сарајево	360,000	1.02	-	-
ЗИФ Инвест нова а.д., Бијељина	112,356	0.32	112,356	0.32
ЗИФ Zertex фонд а.д., Бања Лука	79,442	0.22	79,442	0.22
ЗИФ БОРС Инвест фонд а.д., Бања Лука	48,341	0.14	48,341	0.14
Остали акционари	1,263,231	3.56	1,263,231	3.56
<i>Укупно</i>	<u>35,434,161</u>	<u>100.00</u>	<u>35,434,161</u>	<u>100.00</u>

Номинална вриједност једне акције на дан 31. децембра 2010. године износи 1.00 Конвертибилну марку.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2010. године

28. КАПИТАЛ (Наставак)

Акцијски капитал (наставак)

Акције Предузећа се котирају на Бањалучкој берзи хартија од вриједности у Републици Српској. Тржишна вриједност једне акције са стањем на дан 31. децембра 2010. године износи 0.645 Конвертибилних марака. Зарада по акцији је приказана у напмени 29.

Законске резерве

Законске резерве исказане на дан 31. децембра 2010. године у укупном износу од 7,086,832 Конвертибилне марке највећим дијелом, у износу од 7,072,421 Конвертибилну марку, се односе на резерве настале преносом са ревалоризационих резерви насталих на основу ревалоризације капитала примјеном званичних коефицијената ревалоризације у ранијим периодима (до 31. децембра 2000. године).

Остали дио законских резерви представља резерве издвајане из расподјеле добити у складу са Законом о предузећима Републике Српске, у висини 5% од добити текуће године, док не достигну висину од 10% основног капитала, у складу са чланом 231. Закона о привредним друштвима.

Законске резерве користе се за покриће губитка, а ако прелазе износ од 10% основног капитала, или статутом одређеног већег дијела основног капитала, могу се користити и за повећање основног капитала.

Статутарне резерве

Статутарне резерве исказане на дан 31. децембар 2010. године у укупном износу од 4,693,059 Конвертибилних марака представљају, такође, резерве настале преносом са ревалоризационих резерви насталих на основу ревалоризације капитала примјеном званичних коефицијената ревалоризације у ранијим периодима (до 31. децембра 2000. године).

Ревалоризационе резерве

Ревалоризационе резерве Предузећа на дан 31. децембра 2010. године износе 12,619,703 Конвертибилне марке и у цјелости се односе на евидентиране позитивне ефекте процјене некретнина, постројења и опреме извршене у току пословне 2009. године.

29. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ

	У Конвертибилним маркама	
	Година која се завршава	
	31. децембра	
	2010.	2009.
Нето добитак текућег периода	46,659	428,499
Број акција	35,434,161	35,434,161
Зарада по акцији (основна и разријеђена)	0.0013	0.0121

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2010. године

30. РАЗГРАНИЧЕНИ ПРИХОДИ

Разграничени приходи на дан 31. децембра 2010. године износе 8,659,984 Конвертибилне марке и цјелокупно се односе на разграничене приходе за примљена (донирана) постројења, опрему и материјал од стране Града Бања Лука и других локалних заједница које су учествовале у изградњи водоводне инфраструктуре која је предата на управљање Предузећу у ранијим годинама.

Промијене на рачунима разграничених прихода у пословној 2010. године су биле сљедеће:

	У Конвертибилним маркама	
	Година која се завршава	
	31. децембра	2009.
	2010.	2009.
Стање, 1. јануар	8,981,676	9,433,306
Приходи од укидања разграничених прихода	(321,692)	(451,630)
Стање, 31. децембар	<u>8,659,984</u>	<u>8,981,676</u>

31. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар	31. децембар
	2010.	2009.
<i>Дугорочне обавезе - по амортизованом трошку:</i>		
Министарство финансија Републике Српске		
(Свјетска банка - Међународна асоцијација за развој IDA)	4,826,201	3,969,764
Репрограмиране обавезе за водопривредну накнаду	720,835	757,060
	<u>5,547,036</u>	<u>4,726,824</u>
Минус: Текућа доспијећа дугорочних обавеза	(38,036)	(36,225)
	<u>5,509,000</u>	<u>4,690,599</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2010. године

31. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (наставак)

Детаљан преглед дугорочних обавеза је дат у наредној табели:

	Текуће доспијеће		Дугорочни дио	
	31. децембар 2010.	31. децембар 2009.	31. децембар 2010.	31. децембар 2009.
<i>Дугорочни кредити - по амортизованом трошку:</i>				
Министарство финансија РС (Свјетска банка - Међународна асоцијација за развој IDA)	-	-	4,826,201	3,969,764
Репрограмиране обавезе за водопривредну накнаду	38,036	36,225	682,799	720,835
	<u>38,036</u>	<u>36,225</u>	<u>5,509,000</u>	<u>4,690,599</u>

- а) Дугорочни кредит исказан на дан 31. децембра 2010. године у износу од 4,826,201 Конвертибилну марку (еквивалент 2,127,863 SDR) се односи на кредит одобрен од стране Свјетске банке (WB), путем Међународне асоцијације за развој (International Development Association - "IDA"), а по основу Уговора од 3. новембра 2004. године. Наведени Уговор је потписан између IDA-е и Босне и Херцеговине на укупан износ од 13,800,000 SDR, а средства су одобрена по Пројекту урбане инфраструктуре и пружања услуга. На основу наведеног Уговора, Република Српска је 3. новембра 2004. године потписала Пројектни споразум са IDA-ом за Републику Српску, након чега је Влада Републике Српске (Министарство финансија Републике Српске), дана 23. фебруара 2005. године, потписала Супсидијарни финансијски споразум ("Споразум") са Предузећем. Према Споразуму, укупан износ кредита одобрен Предузећу износи 2,546,300 SDR, са роком отплате од 20 година и грејс периодом од 8 година. Уговорена каматна стопа је 2% годишње.

Уговор о кредиту са IDA-ом садржи одредбе према којима Предузеће мора да испуни одређене захтјеве, укључујући и одржавање једног финансијског показатеља, израчунатог на основу финансијских извјештаја Предузећа, за сваку фискалну годину (пословни приходи морају бити већи од оперативних и трошкова одржавања, укључујући амортизацију). Са стањем на дан 31. децембра 2010. године Предузеће није испуњавало прописани показатељ по уговору о кредиту са IDA-ом. У складу са уговором о кредиту, у случају немогућности одржавања наведеног показатеља на захтјеваном нивоу, Предузеће је у обавези да предузме све неопходне мјере да се испуне наведени захтјеве (укључујући, без ограничења, побољшање ефикасности и подешавање структуре својих тарифа);

- б) Обавезе за водопривредну накнаду на дан 31. децембра 2010. године у укупном износу од 720,835 Конвертибилних марака се односе на дуговања Предузећа за накнаде за испоручену воду потрошачима и за испуштање отпадних вода. Наиме, Предузеће је 27. августа 2009. године потписало Споразум о начину испуњења доспијелих пореских обавеза по основу водопривредних накнада са Пореском управом РС (Министарство финансија РС), са стањем дуговања Предузећа на дан 31. децембра 2007. године. Репрограм наведених обавеза је одобрен са роком отплате од 15 година, без грејс периода и бескаматно. Предузеће је наведену обавезу евидентирало по амортизованом вриједности коришћењем ефикасности каматне стопе.

Доспијеће укупних дугорочних обавеза по годинама је приказано у сљедећој табели:

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2010.	31. децембар 2009.
Период:		
Текућа доспијећа (до 1 године)	38,036	36,225
- од 1 до 2 године	524,228	38,036
- од 2 до 3 године	526,314	491,089
- од 3 до 4 године	528,410	493,175
- од 4 до 5 година	530,612	495,271
- преко 5 година	3,399,436	3,173,028
Укупно дугорочни дио	<u>5,509,000</u>	<u>4,690,599</u>
	<u>5,547,036</u>	<u>4,726,824</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2010. године

32. РЕЗЕРВИСАЊА ЗА ЗАПОСЛЕНЕ

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2010.	31. децембар 2009.
Стање, 1. јануар	227,226	300,000
Укидање резервисања за бенефиције за запослене по основу актуарског обрачуна	(25,786)	(115,881)
Резервисање у току године	10,834	43,107
Стање, 31. децембар	<u>212,274</u>	<u>227,226</u>

Дугорочна резервисања по основу бенефиција за запослене са стањем на дан 31. децембра 2010. године у укупном износу од 212,274 Конвертибилних марака се односе на резервисања по основу укалкулисавања садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине и јубиларне награде.

33. ДОБАВЉАЧИ

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2010.	31. децембар 2009.
Добављачи у земљи	366,234	422,539
Добављачи у иностранству	316,552	455,097
	<u>682,786</u>	<u>877,636</u>

34. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2010.	31. децембар 2009.
Обавезе за водопривредне накнаде:		
- за испоручену воду потрошачима	2,493	92,943
- за испуштање отпадних вода	796	247,507
Обавезе за нето зараде и накнаде зарада	390,027	-
Обавезе за порезе, доприносе на зараде и накнаде зарада	153,486	62,463
Обавезе према запосленима	23,183	110,589
Обавезе према члановима Надзорног одбора	3,600	-
Обавезе за порезе, царине и друге дажбине из набавке или на терет трошкова	10,325	1,347
Обавезе за порезе из резултата	-	80,997
Остале обавезе	26,586	22,731
	<u>610,496</u>	<u>618,577</u>

Обавезе за водопривредне накнаде за испоручену воду потрошачима и за испуштање отпадних вода на дан 31. децембра 2010. године износе 3,289 Конвертибилних марака (31. децембар 2009. године: 340,450 Конвертибилних марака) и односе се на накнаде које се обрачунавају у складу са чланом 189. Закона о водама ("Службени гласник РС", број 50/06) и посебним Упутством о начину, поступку и роковима обрачунавања и плаћања општих и посебних водопривредних накнада ("Службени гласник РС", број 27/01 и 62/05). Износи водопривредних накнада су утврђени Одлуком о висини водопривредних накнада ("Службени гласник РС", број 19/98, 29/98, 4/99, 6/00, 55/01 и 49/02). Обавеза за водопривредну накнаду за испоручену воду потрошачима се обрачунава за све количине испоручене воде потрошачима и за властите потребе, а основица за обрачун је 1 м³ (један метар кубни) искоришћене воде (0.01 КМ/1 м³), док се као основица за обрачун обавезе за водопривредну накнаду за испуштање отпадних вода узима ЕС (еквивалент становник) и износи 2 Конвертибилне марке по 1 ЕС.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2010. године

35. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2010.	31. децембар 2009.
Разграничени приходи	51,943	-
Разграничене авансне фактуре за потребе обрачуна ПДВ-а	354	271,839
	52,297	271,839

36. СУДСКИ СПОРОВИ

Предузеће се повремено јавља као тужена страна у споровима које добављачи воде ради наплате дуговања. Процијене потенцијалне обавезе по судским споровима у којима је Предузеће тужена страна су износиле 290,683 Конвертибилних марака, не укључујући ефекте потенцијалних затезних камата. Руководство Предузећа сматра да наведене тужбе неће имати негативан исход за Предузеће и да Предузеће неће бити изложено материјално значајним потенцијалним губицима у наредном периоду. На дан 31. децембра 2010. године, Предузеће је водило судске спорове ради наплате својих потраживања у износу од 13,127,973 Конвертибилних марака.

37. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОБАВЕЗЕ

Дана 4. јула 2006. године усвојен је Закон о утврђивању и преносу права располагања имовином на јединице локалне самоуправе ("Службени гласник РС", број 70/06, у даљем тексту: "Закон"), којим је дефинисано преузимање и предаја одређене имовине, на којој је титулар Република Српска, у посјед јединица локалне самоуправе. У складу са чланом 6. наведеног Закона, такву имовину чини и комунална инфраструктура, и то: водовод (објекти који служе за производњу и испоруку воде и водоводна мрежа до мјерног инструмента, укључујући и мјерни инструмент) и канализација (канализациона мрежа до заједничког прикључка), при чему овим непокретностима управља надлежни орган јединица локалне самоуправе. До датума издавања ових финансијских извјештаја, руководство Предузећа није обавјештено о провођењу било каквих активности од стране Града Бања Лука у смислу провођења одредаба овог Закона, нити је у могућности да процијени ефекте потенцијалних активности на финансијске извјештаје Предузећа у наредним обрачунским периодима.

38. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ

Управљање ризиком капитала

Не постоји формални оквир за управљање ризиком капитала Предузећа. Управни одбор Предузећа разматра капитални ризик, на основама ублажавања ризика и увјерења да ће Предузеће бити у могућности да одржи принцип сталности пословања, истовремено максимизирајући повећање профита акционара, преко оптимизације дуга и капитала.

Структура капитала Предузећа укључује кредите (објашњене у напомени 31), готовину и готовинске еквиваленте и капитал који се састоји од акцијског капитала, резерви и нераспоређеног добитка. Управни одбор Предузећа прегледа структуру капитала по потреби. На основу тог прегледа Предузеће уравни тежава структуру капитала преко расподеле добити, нових дугорочних инвестиција, као и узимања нових кредита или откупа постојећих. Цјелокупна стратегија Предузећа за управљање капиталом је непромјењена.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2010. године

38. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

Управљање ризиком капитала (наставак)

Показатељи задужености Предузећа са стањем на крају периода били су сљедећи:

	У Конвертибилним маркама	
	Година која се завршава	
	31. децембра	
	2010.	2009.
Задуженост (а)	5,547,036	4,726,824
Готовина и готовински еквиваленти	(4,860,569)	(3,212,174)
<i>Нето задуженост</i>	<u>686,467</u>	<u>1,514,650</u>
Капитал (б)	<u>60,935,023</u>	<u>60,888,364</u>
<i>Радио укупног дуговања према капиталу</i>	<u>88.77</u>	<u>40.20</u>

(а) Дуговање се односи на дугорочне и краткорочне кредите, као и текућа доспијећа дугорочних обавеза.

(б) Капитал укључује акцијски капитал, резерве и нераспоређени добитак.

Значајне рачуноводствене политике

Значајне рачуноводствене политике и усвојена начела, укључујући критеријум за признавање, основе мјерења и основе признавања прихода и расхода за сваку категорију финансијске имовине, финансијских обавеза и капитала, детаљније су објашњене у напомени 3 уз финансијске извјештаје.

Категорије финансијских инструмената

Категорије финансијских инструмената су приказане у наредној табели:

	У Конвертибилним маркама	
	Година која се завршава	
	31. децембра	
	2010.	2009.
Финансијска имовина		
Кредити и потраживања (укључујући готовинске еквиваленте и готовину)	19,249,161	17,779,959
Финансијска имовина расположива за продају	11,250	11,250
	<u>19,260,411</u>	<u>17,791,209</u>
Финансијске обавезе - по амортизованој вриједности	<u>6,447,736</u>	<u>5,604,460</u>

У свом редовном пословању, Предузеће је, у различитом обиму, изложено одређеним финансијским ризицима, и то: тржишном ризику (који обухвата ризик од промјене курса страних валута, ризик од промјене каматних стопа и ризик од промјене цијена), ризику ликвидности и кредитном ризику.

Управљање ризицима у Предузећу је усмјерено на минимизирање потенцијалних негативних утицаја на финансијско стање и пословање Предузећа у ситуацији непредвидивости финансијских тржишта. Управљање ризицима дефинисано је рачуноводственим политикама Предузећа.

Предузеће не ступа у трансакције са изведеним финансијским инструментима (дериватима), као што су свопови каматних стопа или форварди. Поред тога, за годину који се завршава на дан 31. децембра 2010. године, Предузеће није вршило трговање финансијским инструментима.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2010. године

38. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

(1) Тржишни ризик

(а) Ризик од промјене курса страних валута

Иако дио својих трансакција Предузеће обавља у страним валутама, руководство Предузећа сматра да Предузеће није значајно изложено ризику од промјене курса страних валута приликом пословања у земљи и иностранству, јер углавном обавља своје пословне трансакције у локалној валути (Конвертибилна марка), као и у EUR за који је Конвертибилна марка везана фиксним валутним курсом (1 EUR = 1.95583 Конвертибилних марака). У складу са наведеним, руководство Предузећа није вршило анализу осјетљивости на промјене курса страних валута, изузев за промјене SDR јер има одређене обавезе у тој страниој валути.

Књиговодствена вриједност финансијске имовине и обавеза Предузећа у страним валутама на дан извјештавања је сљедећа:

	Средства		У Конвертибилним маркама Обавезе	
	31. децембар 2010.	31. децембар 2009.	31. децембар 2010.	31. децембар 2009.
EUR	88,885	85,484	-	-
USD	840	455	-	-
SDR	1,779,399	1,561,485	5,044,115	3,969,764
	<u>1,869,124</u>	<u>1,647,424</u>	<u>5,044,115</u>	<u>3,969,764</u>

Анализа осјетљивости

Анализа осјетљивости на промјене курса страних валута је урађена само на SDR, и одређена на основу изложености ризику промјене курса страних валута на крају извјештајног периода. Уколико би се курс SDR повећао/смањио за 10% на годишњем нивоу, нето добитак Предузећа за годину која се завршава на дан 31. децембра 2010. године био би мањи/већи за износ од 177,940 Конвертибилних марака (2009. године 156,149 Конвертибилних марака).

(б) Ризик од промјене каматних стопа

Предузеће је изложено разним ризицима који, кроз ефекте промјена висине тржишних каматних стопа, дјелују на његов финансијски положај и токове готовине.

Обзиром да Предузеће има значајну каматносно имовину, приходи Предузећа су у значајној мјери зависни од промјене тржишних каматних стопа. Имовина Предузећа је инвестирана у депозите банака са роком доспијећа од 12 до 24 мјесеца. Ризик Предузећа од промјена фер вриједности каматних стопа проистиче првенствено из потраживања по основу орочених краткорочних и дугорочних депозита.

Ризик Предузећа од промјена фер вриједности каматних стопа проистиче првенствено из обавеза по основу примљених дугорочних кредита по основу Уговора о кредиту са IDA-ом који је дефинисан по фиксној каматној стопи од 2% годишње. Кредити примљени по фиксним каматним стопама излажу Предузеће ризику промјене фер вриједности каматних стопа. Током године која се завршава на дан 31. децембра 2010. године, све обавезе по кредитима су везане за фиксну каматну стопу.

Предузеће врши анализу изожености ризику од промјене каматних стопа на динамичкој основи узимајући у обзир алтернативне изворе финансирања и рефинансирања, прије свега за дугорочне обавезе, јер оне представљају најзначајнију каматносно позицију. Предузеће још увијек не врши свој промјенљиве за фиксну каматну стопу или обрнуто, али предузима одговарајуће мјере ради обезбјеђења кредита од банака под повољнијим условима.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2010. године

38. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

(1) Тржишни ризик (наставак)

(ц) Ризик од промјене цијена капитала

У току 2010. године, Предузеће није изложено значајном ризику од промјена цијена власничких хартија од вриједности обзиром да Предузеће нема значајна улагања класификована као средства расположива за продају. Наведена улагања се држе више за стратегијске сврхе, него за сврхе дневног трговања, и њима се активно не тргује.

Предузеће нема финансијска средства класификована као средства која се воде по фер вриједности чији се ефекти промјена у фер вриједности исказују у извјештају о укупном резултату. Улагањима Предузећа у капиталу зависних правних лица се такође не тргује јавно.

(2) Ризик ликвидности

Управљање ликвидношћу је централизовано на нивоу Предузећа. За управљање ризиком ликвидности одговорно је руководство Предузећа које је успоставило одређене процедуре у вези са дугорочним и краткорочним управљањем ризиком ликвидности. Предузеће својом имовином и обавезама управља на начин који му обезбјеђује да у сваком тренутку испуњава све своје обавезе.

Предузеће располаже довољним износом високо ликвидних средстава (готовина и готовински еквиваленти), као и континуираним приливом новчаних средстава од реализације услуга који омогућава да своје обавезе измирује у року доспијећа. Просјечан период плаћања обавеза према добављачима у 2010. години је био 23 дана (2009. године – 30 дана).

Предузеће не користи финансијске деривате.

У циљу управљања ризиком ликвидности, Предузеће је усвојило финансијске политике којима је дефинисана дисперзија у нивоима одлучивања приликом набавке одређених добара/услуга. Ова дисперзија је обезбијеђена утврђивањем лимита до којих поједина лица или органи у Предузећу одлучују о некој набавци.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2010. године

38. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

(2) Ризик ликвидности (наставак)

Рочност доспијећа финансијске имовине и обавеза Предузећа на дан 31. децембра 2010. и 2009. године:

		У Конвертибилним маркама					
Финансијска имовина							
31. децембар 2010.		до 3 мјесеца	3 - 12 мјесеци	1 - 2 године	2 - 5 година	преко 5 година	Укупно
Без камата:							
- Кредити и потраживања (укључујући готовинске еквиваленте и готовину)		9,063,690	-	-	-	-	9,063,690
- Финансијска имовина расположива за продају		-	-	-	-	11,250	11,250
		<u>9,063,690</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>11,250</u>	<u>9,074,940</u>
Са фиксном каматном стопом:							
- Кредити и потраживања (укључујући готовинске еквиваленте и готовину)		4,551,031	3,774,159	2,143,675	-	-	10,468,866
		<u>4,551,031</u>	<u>3,774,159</u>	<u>2,143,675</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>10,468,866</u>
Укупно		<u>13,614,721</u>	<u>3,774,159</u>	<u>2,143,675</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>19,543,806</u>
31. децембар 2009.							
Без камата:							
- Кредити и потраживања (укључујући готовинске еквиваленте и готовину)		6,930,633	-	-	-	-	6,930,633
- Финансијска имовина расположива за продају		-	-	-	-	11,250	11,250
		<u>6,930,633</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>11,250</u>	<u>6,941,883</u>
Са фиксном каматном стопом:							
- Кредити и потраживања (укључујући готовинске еквиваленте и готовину)		4,186,044	5,273,213	1,054,148	623,417	-	11,136,822
		<u>4,186,044</u>	<u>5,273,213</u>	<u>1,054,148</u>	<u>623,417</u>	<u>-</u>	<u>11,136,822</u>
Укупно		<u>11,116,667</u>	<u>5,273,213</u>	<u>1,054,148</u>	<u>623,417</u>	<u>11,250</u>	<u>18,078,705</u>
Финансијске обавезе		У Конвертибилним маркама					
31. децембар 2010.		до 3 мјесеца	3 - 12 мјесеци	1 - 2 године	2 - 5 година	преко 5 година	Укупно
<i>Остале обавезе - по амортизованој вриједности:</i>							
Без камата		682,786	38,036	39,844	132,184	510,771	1,403,621
Инструменти по фиксној каматној стоји		-	-	494,206	1,541,552	3,665,763	5,701,522
Укупно		<u>682,786</u>	<u>38,036</u>	<u>534,050</u>	<u>1,673,736</u>	<u>4,176,534</u>	<u>7,105,143</u>
31. децембар 2009.							
<i>Остале обавезе - по амортизованој вриједности:</i>							
Без камата		877,636	36,225	38,036	125,800	556,999	1,634,696
Инструменти по фиксној каматној стоји		-	-	-	1,434,959	3,146,502	4,581,461
Укупно		<u>877,636</u>	<u>36,225</u>	<u>38,036</u>	<u>1,560,759</u>	<u>3,703,501</u>	<u>6,216,157</u>

Преглед доспијећа финансијских инструмената (имовине и обавеза) је направљен на основу недисконтованих новчаних токова финансијске имовине и обавеза, укључујући и камате на ту имовину које ће бити зарађене (осим на средства за која Предузеће очекује да ће се новчани ток појавити у другом периоду), односно на основу најранијег датума када се од Предузећа може тражити да плати насталу обавезу.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2010. године

38. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

(3) Кредитни ризик

Кредитни ризик се односи на ризик да друга страна неће испунити своје уговорне обавезе према Предузећу, што ће резултовати финансијским губитком Предузећа. Предузеће је усвојило политике у вези са праћењем кредитне способности партнера, као и захтијевања одређених обезбјеђења (колатерала), у случајевима гдје је то могуће, а у циљу смањивања ризика од потенцијалних финансијских губитака насталих неиспуњавањем одређених уговорних обавеза.

Кредитни ризик настаје код потраживања од правних лица, готовине и готовинских еквивалената, депозита у банкама и финансијским институцијама, као и преузетих обавеза.

Предузеће је изложено кредитном ризику у ограниченој мјери. Обезбјеђење од кредитног ризика успостављено је предузимањем одређених мјера и активности на нивоу Предузећа. У случају неблаговременог измиривања обавеза корисника услуга према Предузећу, истима се потраживање утужује или репрограмира.

Поред тога, Предузеће нема значајну концентрацију кредитног ризика у вези са потраживањима, јер има велики број међусобно неповезаних купаца са појединачно малим износима дуговања. Поред онемогућавања даљег коришћења услуга, користе се и сљедећи механизми наплате: репрограмирање дуга, утужења, вансудска поравнања и остало.

Наплата кредита датих запосленима у Предузећу се обезбјеђује кроз административне забране, односно умањење плата за адекватан износ рата, док запослени који напуштају Предузеће исплате преосталог дијела износа кредита у тренутку одласка из Предузећа се отписују. Просјечан период наплате потраживања од купаца у 2010. години је био 115 дана (2009. године – 91 дан).

Купци чији је салдо преко 5% укупних потраживања

Табела испод представља износе главних комитената (купаца) на дан састављања финансијских извјештаја:

<u>Назив</u>	У Конвертибилним маркама	
	31. децембра 2010.	31. децембра 2009.
Клинички центар а.д., Бања Лука	409,347	391,582
Водовод а.д., Лакташи	476,764	346,902
Будућност а.д., Лакташи	396,738	320,407
Бањалучка пивара а.д., Бања Лука	132,198	142,049
Витаминка а.д., Бања Лука	157,849	152,216
Кастанеа Комерц д.о.о., Бања Лука	144,612	76,315
КП Завод Туњице	99,981	36,315
Студентски центар а.д., Бања Лука	55,692	26,791
Дрвна индустрија Врбас а.д., Бања Лука	64,189	53,388
Жељезнице РС а.д., Добој	41,165	39,054
	1,978,535	1,585,019

Такође, Предузеће је изложено кредитном ризику у вези са финансијским гаранцијама датим банкама или другим правним лицима. Максимална изложеност Предузећа по наведеном основу је максималан износ који би Предузеће морало да плати уколико наведена гаранција падне на терет банке, и износи максимално износ орочених новчаних средстава код наведене банке.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2010. године

38. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

(4) Фер вриједност

Руководство Предузећа сматра да књиговодствена вриједност финансијских средстава и финансијских обавеза признатих у приложеним финансијским извјештајима апроксимира њиховој фер вриједности.

Претпоставке које су коришћене за процјену тренутне тржишне вриједности финансијских средстава/обавеза су сљедеће:

- За краткорочне пласмане, позајмице и обавезе, књиговодствена вриједност је приближна фер вриједност због њиховог кратког рока доспијећа.
- За дугорочне пласмане и обавезе за израчунавање фер вриједности користи се метод дисконтовања будућих новчаних токова по тренутној тржишној каматној стопи, која је на располагању Предузећу за сличне финансијске инструменте.
- За хартије од вриједности расположиве за продају којима се тргује на активном тржишту израчунавање фер вриједности се врши на основу тренутне тржишне вриједности наведених хартија од вриједности.

Наредна табела представља анализу финансијских инструмената који су вредновани након почетног признавања по фер вриједности, груписаних у нивое од 1 до 3, у зависности од степена могућности процјене фер вриједности.

- Ниво 1 одмјеравања фер вриједности произлази из котиране тржишне вриједности (некориговане) на активним тржиштима за идентичну имовину и обавезе.
- Ниво 2 одмјеравања фер вриједности произлази из улазних параметара, различитих од котиране тржишне вриједности обухваћене Нивоом 1, а које су видљиве из средстава или обавеза, директно (на примјер, цијена) или индиректно (на примјер, проистекло из цијене).
- Ниво 3 одмјеравања фер вриједности произлази из техника процјењивања које укључују улазне параметре за финансијска средства или обавезе, а који представљају податке који се не могу наћи на тржишту (неистражени улазни параметри).

	У Конвертибилним маркама			
	31. децембар 2010.			
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Укупно
Финансијска средства				
<i>Расположива за продају:</i>				
- Котиране ХоВ	11,250	-	-	11,250
Укупно	11,250	-	-	11,250

Наведена табела укључује само финансијска средства, јер Предузеће нема финансијских обавеза које су исказане након почетног признавања по фер вриједности.

39. ПОРЕСКИ РИЗИЦИ

Република Српска и Босна и Херцеговина тренутно имају више закона који регулишу разне порезе уведене од стране надлежних органа. Порези који се плаћају укључују порез на додату вриједност, порез на добитак и порезе на плате (социјалне порезе), заједно са другим порезима. Поред тога, закони којима се регулишу ови порези нису били примјењивани дуже вријеме за разлику од развијенијих тржишних привреда, док су прописи којим се врши имплементација ових закона често нејасни или не постоје. Сходно томе, у погледу питања везаних за пореске законе ограничен је број случајева који се могу користити као примјер. Често постоје разлике у мишљењу међу државним министарствима и организацијама везано за правну интерпретацију законских одредби што може довести до неизвјесности и сукоба интереса. Пореске пријаве, заједно са другим областима законског регулисања (на примјер, питања царина и девизне контроле) су предмет прегледа и контрола од више овлашћених органа којима је законом омогућено прописивање јако строгих казни и затезних камата.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2010. године

39. ПОРЕСКИ РИЗИЦИ (наставак)

Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Берзе могу се разликовати од тумачења руководства. Као резултат изнијетог, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Друштву може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата. У складу са Законом о Пореској управи Републике Српске, период застарјелости пореске обавезе је пет година. То практично значи да пореске власти имају права да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од пет година од тренутка када је обавеза настала. Ове чињенице утичу да порески ризик у Републици Српској и Босни и Херцеговини буде значајнији од оног у земљама са развијенијим пореским системом.

40. ДОГАЂАЈИ НАКОН ИЗВЈЕШТАЈНОГ ПЕРИОДА

Није било догађаја након извјештајног периода који би захтјевали корекције или додатна објелодањивања, у складу са IAS 10 "Догађаји након извјештајног периода".

41. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

	Конвертибилних марака	
	31. децембар 2010.	31. децембар 2009.
EUR	1,9558	1,9558
USD	1,4728	1,3641
CHF	1,5678	1,3146